

[Skovmand.]

taget noget, så man ikke kommer i den situation, at man om nogle år skal ekspropriere for flere hundrede millioner kroner — hvis man da ikke foretrækker at lade folk lide støjgenerne uden at få erstatning for dem.

Men jeg vil gerne gøre opmærksom på, at der foruden de områder, som boligministeren ikke kan gøre noget ved, fordi de allerede er overført til inderzone, endnu er betydelige arealer tilbage. Jeg vil gerne citere, hvad der står i boligministeriets bekendtgørelse nr. 279 af 1. juli 1965 om inderzoner, nemlig:

„Under inderzoner kan kun inddrages arealer, hvor en bymæssig bebyggelse skønnes hensigtsmæssig.“

Det forekommer mig, at det med en vidtgående fortolkning af disse ord skulle være muligt for boligministeriet at foretage skarpere foranstaltninger over for bebyggelse i nærheden af lufthavnen, i hvert fald skarpere foranstaltninger, end man hidtil har foretaget.

Boligministeren (Hastrup): Jeg vil gerne sige til hr. Skovmand, at det afgørende i denne forbindelse jo er de arealer, der er i inderzoner eller i mellemzoner — arealer i mellemzoner kan jo på visse betingelser automatisk overflyttes til inderzone. Men det er ganske klart, at for så vidt angår den videre udvikling, hvor det drejer sig om yderzoner, er der stadig væk muligheder til stede.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til normeringslov for finansåret 1968-69.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 89) findes i tidenden sp. 1462, lønningsudvalgets betænkning i tillæg B. sp. 81).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtages uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændringer i byggelov for købstæderne og landet.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 12) findes i tidenden sp. 453, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 93).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Kaj Andresen: Jeg skal ikke gøre mange bemærkninger ved denne andenbehandling, men stort set henvise til de bemærkninger, jeg gjorde ved forslaget første behandling. Jeg synes, det er tilfredsstillende, at der gennem udvalgsarbejdet er skabt enighed om et ændringsforslag, der gør amtsrådenes ekspropriationsret betinget af, at man på forhånd forhandler med den pågældende kommune. Jeg håber, at man fra kommunal side er tilfreds med denne imødekommenhed. Det er ganske naturligt, at en sådan forhandling finder sted, men hvis en amtskommunal ekspropriationsret skal have noget indhold, vil det næppe heller være muligt at gå længere.

I fortsættelse af tidligere drøftelser har også straffebestemmelserne og domspraksis vedrørende landsbygelovreglerne været fremme i udvalgsarbejdet. Man kan næppe komme uden om, at de pågældende regler så-

[Kaj Andresen.]

veli denne lov som i andre love, der fastlægger rammer for byggeri, ikke har den præventive virkning, som er formålet. Det bliver derfor nødvendigt at tage hele dette problem op til en særlig undersøgelse, og det er oplyst over for udvalget, at en sådan allerede er sat i gang i straffelovrådet. Jeg forventer, at dette arbejde fremmes, så der i nær fremtid kan tages stilling til en generel nyudformning af bødebestemmelserne. Jeg er enig i, at det næppe vil være heldigt at ændre bestemmelserne alene i denne lov.

Jeg kan anbefale ændringsforslagene til vedtagelse og lovforslaget til videre behandling.

Chr. R. Christensen: Udvalget angående dette lovforslag har holdt 4 møder og haft et samråd med ministeren, og man har gennemgået forskellige af de ting, der har været rejst tvivl om, herunder bl. a. det, man kalder bilkirkegårdene. Udvalget har med tilfredshed konstateret, at dette problem er løst, for så vidt som man kan løse det gennem denne lov. Man regner med, at videregående lovgivning angående bilers destruering vil komme til drøftelse med handelsministeren og naturfredningsnævnet, således at også denne side af sagen kan bringes i orden.

Udvalget har modtaget en henvendelse fra Købstadforeningen vedrørende den amtskommunale ekspropriationsret. Man har drøftet denne sag med boligministeriet, og boligministeren har fremsat forslag om, at sekundærkommunerne, inden de gennemfører en ekspropriation, tager en forhandling med primærkommunerne. Udvalget kan for sit vedkommende tilslutte sig dette ændringsforslag, idet man tilføjer, at ministeren ikke mente, at han kunne gå videre, og udvalget har erklæret sig tilfreds med det forslag, der er stillet.

Hr. Kaj Andresen var inde på spørgsmålet om straffebestemmelser vedrørende overtrædelse af byggeforskrifterne. Man har jo i udvalget drøftet spørgsmålet om uensartetheden i afgørelserne de forskellige steder, idet nogle bøder har været af betydelig størrelse, andre væsentligt mindre, hvorfor man ikke mente, at de overalt kunne have tilstrækkelig præventiv virkning. Boligministeren har drøftet dette med justitsmini-

steriet, der har tilkendegivet, at sagen er allerede taget op på anden måde, og boligministeren har redegjort herfor, hvorefter udvalget på et enkelt medlem nær har erklæret sig tilfreds med de oplysninger, der er givet. Jeg kan derfor på hele udvalgets vegne indstille lovforslaget til vedtagelse med de ændringer, boligministeren har foreslået om ekspropriation og om lovens ikrafttrædelsesdato. Og udvalget erklærer for sit vedkommende, at hvis ikke nye ting fremkommer — og det er ikke sket hidtil — er man tilfreds med ikke at få sagen tilbage til fornyet udvalgsbehandling. Man ser gerne, at lovforslaget går direkte til tredje behandling.

Bernhard Baunsgaard: Jeg skal ikke bruge megen tid ved dette lovforslags anden behandling. Det, jeg har lyst til at gøre et par bemærkninger om, er det, som det ærede medlem hr. Chr. R. Christensen netop var inde på at vi har drøftet i udvalget, nemlig at de bøder, der gives, undertiden ikke står i noget som helst rimeligt forhold til det udbytte, man kan have af overtrædelser. Jeg kan sige, at jeg har erklæret mig tilfreds med, at man er gået i gang med at drøfte dette spørgsmål om bøderne med justitsministeriet, idet det jo må forudsættes, at det, man tilsigter, er at gøre disse bøder så følelige, at man ikke føler sig fristet til at overtræde loven, fordi man regner med at kunne slippe med en lille bøde.

Arne Larsen: Som det fremgår af betænkningen, konstateres det med tilfredshed, at problemerne omkring bilkirkegårdene nu skulle være løst i så vidt omfang, som det er muligt inden for denne lovs rammer. Jeg vil, ligesom det sker i betænkningen, endnu en gang benytte lejligheden til at understrege nødvendigheden af, at de videregående problemer omkring de kasserede bilers destruktions bliver taget op til drøftelse og endelig løsning. Jeg håber, at de interesserede parter, handelsministeriet, naturfredningsmyndighederne og autohandelsorganisationerne, snarest kommer i gang med dette vigtige problems løsning.

Socialistisk folkeparti kan tilslutte sig de to stillede ændringsforslag.

Mit parti havde egentlig også ønsket at få lovens § 65 skærpet derhen, at der kunne idømmes såvel bødestraf som hæftestraf for

[Arne Larsen.]

overtrædelse af byggelovgivningen. Tidligere ordførere har jo været inde på de uensartede straffe, og at bøderne mange gange ikke står i rimeligt forhold til den økonomiske gevinst, som lovovertræderen har opnået. Men vi har afstået fra at stille ændringsforslag i tillid til, at den behandling, som problemet nu er underkastet i straffelovrådet, vil føre til mere ensartede afgørelser og til bødestørrelser, som kan få en langt større præventiv virkning end den, vi er vidne til i dag.

Med disse korte bemærkninger skal jeg anbefale de stillede ændringsforslag og lovforslagets overgang til tredje behandling.

Sigsgaard: Udvalgsbehandlingen har ikke givet mig anledning til at ændre stilling til lovforslaget; jeg synes fortsat, det er et udmærket forslag. Men ved første behandling var jeg inde på et par spørgsmål, hvoraf jeg ikke fik noget svar på det ene.

Det første var faktisk mere end henstilling end et spørgsmål, en henstilling til ministeren om, at der snarest blev gennemført den gennemgribende revision og sammenarbejdning af landsbyggelov og byplanlov, som har været bebudet i snart mange år, og det lovede ministeren.

Derefter spurgte jeg, om ministeren ikke fandt, at tiden snart var inde til, at landsbyggeloven også kom til at gælde for København, hvor man som bekendt har en særdeles forældet byggelov i dag. Det fandt ministeren ikke mulighed for at kommentere på daværende tidspunkt, men jeg håber, at han i dag kan gøre en kort bemærkning om det spørgsmål.

Jeg spurgte ved første behandling, om ikke det ville være hensigtsmæssigt, om udvalget kiggede lidt nærmere på de bestemmelser, der foreslås under nr. 10 om indskrænkninger i kontrollen med byggearbejder. Jeg kan være ganske enig i, at der kan være byggearbejder af så beskeden betydning, at kontrollen bør indskrænkes. Nu forstår jeg, at udvalget ikke har set på det

spørgsmål — det fremgår i hvert fald ikke af betænkningen — og jeg skal så nøjes med at henstille til ministeren, at det ganske klart bliver præciseret over for kommunerne, hvilke arbejder det kommer til at dreje sig om, sådan at der ikke kan herske tvivl, og sådan at det virkelig kun bliver ganske små og betydningsløse arbejder.

Det er et fremskridt, at amtsrådene nu får indflydelse på sommerhusudviklingen rundt omkring. Jeg stillede også ved første behandling det spørgsmål, om det var tilstrækkeligt blot at give dem mulighed for at gribe regulerende ind over for sommerhusbebyggelsen. Jeg er ikke så sikker på det. Det kan jo også komme til at betyde, at vi i visse egne af landet får en udmærket regulering af sommerhusbebyggelserne, og i andre egne af landet sker der måske ikke så forfærdelig meget, så på et eller andet tidspunkt kommer vi måske nok til at skride til en stramning af bestemmelserne her. Men det bliver der altså ikke mulighed for i denne omgang.

Jeg har til sidst et spørgsmål til et af ændringsforslagene, ændringsforslaget under nr. 1, hvorefter amtsrådet, inden det skrider til ekspropriation, skal forhandle med den primærkommune, det drejer sig om. Jeg synes ikke, det helt klart fremgår — eller også har jeg overset det — hvad der skal ske i det øjeblik, amtsråd og primærkommune ikke kan blive enige. Amtsrådet siger: den og den institution må nødvendigvis ligge i denne eller hin kommune, den pågældende kommune siger: vi vil under ingen omstændigheder have den. Men når hele den overordnede planlægning tyder på, at her må institutionen altså ligge, må jeg fortsat gå ud fra, at amtsrådet har mulighed for at ekspropriere, sådan at institutionen bliver placeret i overensstemmelse med amtsrådets beslutning.

Boligministeren (Hastrup): Jeg vil gerne takke udvalget for en hurtig og velvillig behandling af lovforslaget, og jeg vil også gerne takke for den tilslutning, som de stil-

[Boligministeren.]

lede ændringsforslag har fået her ved anden behandling.

Hr. Kaj Andresen og andre var inde på spørgsmålet om bøder. Der er jo om denne sag en udtalelse i selve betænkningen. Det er jo ikke noget spørgsmål, som er af ny dato, det blev rejst, allerede da lovforslaget var fremsat af den tidligere boligminister, og ved den lejlighed blev der rettet en henvendelse til rigsadvokaten, som derefter fremsatte en udtalelse til justitsministeriet. I denne udtalelse tiltræder rigsadvokaten, at bøder for overtrædelser fastsættes således, at overtrædelser med sikkerhed ikke medfører gevinst for lovovertræderne, men rigsadvokaten mener dog, at en sådan regel vanskeliggøres af den nuværende straffelovs bestemmelser, som ved fastsættelse af bod lægger vægt på et andet kriterium, nemlig overtrædelsens grovhed, og ikke indeholder anvisning på, at der ved bødefastsættelse skal tages hensyn til fordelene ved overtrædelsen. Det er derfor, det er nødvendigt at få dette klaret op sammen med justitsministeriet. Justitsministeriet har oplyst, at spørgsmålet om udformningen af bødestemmelser i øjeblikket behandles af straffelovrådet, og at man dér for tiden ikke vil finde det hensigtsmæssigt med en isoleret behandling af dette spørgsmål i forbindelse med denne lovgivning, men som sagt, dette problem vil blive klaret i forbindelse med ændringen af straffelovgivningen på grundlag af, hvad der kommer fra straffelovrådet.

Hr. Chr. R. Christensen spurgte om, hvordan det gik med henvendelsen til handelsministeriet om bilkirkegårde. Jeg kan sige, at henvendelsen er gået fra boligministeriet til handelsministeriet, men det er naturligvis et meget stort og omfattende spørgsmål, som handelsministeriet må have nogen tid til at se nærmere på.

Må jeg sige til hr. Arne Larsen, at jeg er glad for, at han akkviescerer — sådan forstod jeg det — ved, at der ikke skal hæftestraf ind i denne lovgivning. Vi har også i udvalget forelagt et dokument fra justitsministeriet, som meget indtrængende advarer mod, at man har hæftestraf eller frihedsstraf i lovgivning af denne art.

Over for hr. Sigsgaard kan jeg bekræfte, sådan som det også fremgår af bemærknin-

gerne til lovforslaget, at der senere vil komme en mere omfattende revision af denne lovgivning, idet det er hensigten at sammenarbejde landsbygge loven og byplanloven til en lov. Lovrevisionen her er altså at betragte som noget midlertidigt, men nødvendigt, indtil selve den store reform af lovgivningen kommer.

Jeg tør ikke udtale mig om, hvorvidt landsbygge loven som sådan bør gælde for København, men jeg tror næsten med sikkerhed at kunne sige, at der er et påtrængende behov for at få ændret bygge loven for København, bl. a. i forbindelse med spørgsmål, der har relation til saneringen, og dette er for tiden under overvejelse i boligministeriet; for så vidt kan jeg altså besvare spørgsmålet bekræftende på den måde, at der vil ske noget på dette område, formentlig i næste folketingsår.

Hr. Sigsgaard spurgte endvidere: hvad sker der i den situation, hvor amtsrådet og kommunen ikke kan blive enige, men hvor i øvrigt meget vægtige eller helt afgørende hensyn taler for, at amtsrådet får lov til at foretage ekspropriation? Ja, dér må amtsrådet naturligvis få retten på sin side, altså få ret til at foretage ekspropriationen, men der ligger dog alligevel, synes jeg, i dette ændringsforslag dette, at amtsrådet i videst mulig udstrækning skal tage hensyn til kommunerne og til vægtige indvendinger fra kommunernes side.

Hermed tror jeg jeg har besvaret de stillede spørgsmål.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslag nr. 1, § 1, således ændret, ændringsforslag nr. 2 om en ny affattelse af § 2, § 2 i den således ændrede affattelse og § 3

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af katastrofeværn og offentligt redningsvæsen [af Kurt Brauer m. fl.].

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. VI) findes i tillæg A. sp. 2153, fremsættelsen i tidenden sp. 1104).

Sagen sattes til forhandling.

Indenrigsministeren (Poul Sørensen): Det forslag til folketingsbeslutning, som nu er fremsat fra SFs side, svarer stort set til det forslag, som blev fremsat i 1966, og som ikke blev færdigbehandlet her i tinget. Den daværende indenrigsminister var dengang temmelig afvisende over for forslaget, og jeg må sige, at heller ikke hos mig vækker forslaget nogen sympati.

Først og fremmest er jeg helt uenig i det, der er et af hovedformålene med forslaget, nemlig at få afskaffet vort civilforsvar. Dette formål kan jeg selvsagt ikke gå ind for. Jeg mener, at alle, der ved, hvilket behov for rednings- og hjælpeaktioner en krig fører med sig, må have svært ved at acceptere dette forslag. Investeringen i civilforsvaret, der jo under en krig skal varetage rent humanitære hjælpeopgaver, må betragtes som en del af den forsikringspræmie, som samfundet må betale for at være bedst rustet til at hjælpe befolkningen mod følger af en krigs ulykker.

Når det endvidere i bemærkningerne til forslaget siges, at et andet hovedformål med forslaget er en samling og effektivisering af de forskellige instanser, der yder assistance ved ulykker, vil jeg gerne hertil sige, at vi naturligvis i regeringen er enige i, at man til stadighed må være opmærksom på, at der er den fornødne kontakt og det fornødne samspil mellem de myndigheder og institutioner, der yder assistance ved ulykker og katastrofer. Selv om der altid kan være et og andet at rette, mener jeg, at de forskellige myndigheder og institutioner, der har med redningsvæsenet at gøre, yder et fortrinligt arbejde og har et samarbejde, som ikke giver rimelig anledning til kritik.

Den kritik, der i bemærkningerne til forslaget er fremsat af, at en del af disse opgaver løses af militæret, forekommer mig

særlig malplaceret. For det første er den danske sø- og fyrredningstjeneste, der hører under forsvaret, berømmet både her i landet og i udlandet for sit fremragende og effektive redningsarbejde. For det andet ville det samfundsmæssigt være spild af penge at investere store summer i en civil redningstjeneste, når forsvaret har og skal have en redningstjeneste med henblik på en krigssituation. Når man har en sådan organisation, er det kun naturligt og rimeligt, at den også udnyttes i civilt øjemed.

Også forslagsstillernes kritik af det kommunale brandvæsen forekommer mig lidt besynderlig i en tid, hvor alle dog ellers synes at være enige om, at varetagelsen af fælles opgaver i stadig større omfang bør lægges ud til kommunerne. Kritikken af de private redningskorps, hvis effektive og serviceprægede virksomhed jo er almindeligt anerkendt, finder jeg også beklagelig.

Jeg kan i øvrigt til slut oplyse, at vi i ministeriet i øjeblikket behandler et forslag fra civilforsvarsstyrelsen om etablering af et såkaldt fredsmæssigt katastrofeberedskab. Dette forslag, som vi endnu ikke er færdig med at behandle, indebærer dels en øget anvendelse af civilforsvaret under katastrofer i fredstid, dels en udbygning af samarbejdet mellem civilforsvaret og andre institutioner, der yder bistand under katastrofer.

Alt i alt er min sympati for de tanker, der ligger bag fremsættelsen af forslaget, som sagt meget behersket. Det kan ikke forventes, at regeringen vil kunne medvirke til forslagens gennemførelse.

Ordføreren for forslagsstillerne (Kurt Brauer): Tillad mig at indlede med at takke ministeren for den forholdsvise velvilje, der trods alt kom til udtryk derved, at han ikke totalt afviste overhovedet at beskæftige sig med dette forslag. Efter den behandling, tanken om et katastrofeværn fik, da forslaget herom sidst var fremsat i det høje ting, har der været al mulig grund for mig til at indstille mig på størst mulig nøjsomhed med hensyn til at vente mig tilslutning, og jeg er også forberedt på, at tanken vil møde en del skepsis blandt partiernes ordførere. Men det må vel være muligt i debatten denne gang at komme lidt videre end sidst.

Sidst havde debatten her i salen en kede-